

קושרת אשה לכתחילה מפתח שרוכי חלוקה, וחוטי סבכה שבראשה, ושל חוטי פסקיא, אזור רחב, ורצועות מנעל וסנדל, ונודות עור של יין ושמן, וקדירה של בשר שנותנין עליה בגד. לפי שכל הקשרים האלה עשויים כדי לחזור ולפותחם.

רבי אליעזר בן יעקב אומר: קושרין חבל לפני הבהמה ברוחב הפתח בשביל שלא תצא.

גמרא:

והוינן בה: הא גופא קשיא.

אמרת תחילה שיש קשרין שאין חייבין עליהן, כקשר הגמלין וכקשר הספנין. ומשמע שרק חיובא של קרבן הוא דליכא, הא איסורא לעשותן מדרבנן — איכא.

ואילו הדר תני: קושרת אשה מפתח חלוקה — דמשמע שמתר לעשותו אפילו לכתחילה!?

ומשנינן: הכי קאמר: יש קשרין שאין חייבין עליהן, כגון: כקשר הגמלין וכקשר הספנין. ומאי ניהו —

קיטרא דקטרי את הרצועה בזממא, וקיטרא קיב-א דקטרי את הרצועה באיסטרידא, בהם חיובא הוא דליכא, הא איסורא — איכא. לפי שמשאירים את הרצועה קשורה שם לתקופה מסוימת.

ויש קשרים שמתרין לכתחילה, ומאי ניהו — קושרת אשה מפתחי חלוקה, וכדומה, שהקשר הזה עשוי רק לזמן קצר.

ועתה מסבירה הגמרא את פרטי הקשרים המפורטים במשנה.

הדרך הוא לעשות נקב בחוטם הגמל, לתת בתוך הנקב רצועה, ולקושרה כמין טבעת קבועה. לטבעת הזו הנקראת "זממא" מחברים מידי פעם חבל כדי להוביל בו את הגמל, ולעיתים מתירים אותו.

וכמו כן קושרים רצועה כמין טבעת בנקב שבראש הספינה, וקושרים לטבעת הזו הנקראת "איסטרידא" מידי פעם חבל, ולעיתים מנתקים אותו מהטבעת.

והגמרא דנה על איזה קשר חייבים:

אילימא קטרא דקטרי קשר שקושרים את החבל בזממא, בטבעת המונחת בנקב שבאף הגמל, ובקטרא דקטרי באיסטרידא —

האי קשר — קשר שאינו של קיימא הוא!

אלא: קיטרא דזממא גופיה, ודאיסטרידא גופיה.

שנינו במשנה: רבי מאיר אומר כל קשר שיכול להתירו ביד אחת אינו חייב עליו.

בעי רב אהרבוני, אחוי אחיו דמר אהא: עניבה לרבי מאיר — מהו?

וצידי הספק הם: האם טעמיה דרבי מאיר — משום דיכול להתירו באחת מידיו הוא. והא נמי — יכול להתירו באחת מידיו.

או דילמא, טעמא דרבי מאיר — משום דלא מיהדק, והא עניבה מיהדק.

ומסקינן: תיקו.

מתניתין:

יש לך קשרין שאין חייבין עליהן חטאת כקשר הגמלין וכקשר הספנין.